

SEVGİ ANAOKULU

**Çocuklar neden azla
yetinmiyor, çokla mutlu
olmuyor?**

Okul Rehberlik
Servisi
Sebiha SÖNMEZ

Çocuklar neden azla yetinmiyor, çokla mutlu olmuyor?

‘Anne şu oyuncacı alsana.’ ‘Tamam oğlum.’ ‘Baba dondurma istiyorum.’ ‘Alalım kızım.’ Bu gibi diyaloglara günlük yaşantımızda pek çok kez şahit olmuşuzdur.

Günümüz ebeveynleri çocuklarına “hayır”, “olmaz” demekten kaçınr vaziyetler. “Hayır” kelimesinin ebeveynler tarafından çocuklarda travma etkisi yaratabileceği düşünülmektedir. Hal böyle olunca aileler çocuklarla olan ilişkilerinde yenik duruma düşmüş oluyor.

“Hayır diyememe”

Ebeveynler doğal olarak çocuklarının her istediklerini yapmak istemektedirler. Özellikle günümüzdeki anne – baba figürü “Aman çocuğum bir şeyden eksik kalmasın, mahcup duruma düşmesin” düşüncesiyle hareket etmektedir. Ama bunun bir sınırı olmalıdır. Aileler, çocuklarına “hayır” kelimesinin kötü bir şey olmadığını aşılamalıdır. Eğer anne –baba, çocuğunun isteklerine karşı sınırını çizemez veya verici olmaya devam ederse o zaman çocuğuna söz geçiremez hale gelebilir.

Aile, çocuk üzerinde otoritesini iyi ayarlamalıdır. Yeri geldiğinde “hayır” demeli ve çocuğunu bu duruma alıştırmalıdır. İlk başlarda zorluklar yaşansa da adım adım ilerleme kaydedilerek çocuğun bu duruma adapte olması sağlanmalıdır. Bir diğer önemli nokta ise anne ve babanın çocuğuna karşı sergilediği tavırlarda tutarlılık olmasıdır. Birinin “evet” veya “tamam” dediğine, diğer ebeveynin de uyması gerekmektedir. Çocuğun, yakın akrabalar veya arkadaşlar tarafından şımartılmasının önüne geçilmelidir. Yani ebeveynler çocuk üzerinde bir kontrol mekanizması kurmalıdır.

Çocuklarda “doyumsuzluk”

Çocuklarda görülen doyumsuzluk, genellikle anne – baba tutumundan kaynaklanmaktadır. Günümüzde ebeveynler çocuklarına gerektiğinden fazla duyarlı davranmaktadır. Hatta bu durum aşırıya kaçarak, çocuklarda “sınırsız olma”, “rahata alışma” gibi davranışlara yol açmaktadır. Aile, ilk olarak şunu

kabul etmelidir; her çocuk doyumsuzdur. Fakat bu doyumsuzluğu aile içi sınırlamalar ve kurallar koyarak ortadan kaldırmamız. Böylece çocuk doyumsuz olmaktan ziyade mutlu olmuş olur.

Tabi ki her çocuğun çocukluğunu yaşamaya ve bu kısıtlı zamanın tadını çıkarmaya hakkı vardır. Çocuklar sürekli bir şeyler ister. Fakat istediği her şeyin ailesi tarafından anında yapıldığını fark eden çocuklar da azla yetinememe durumu gözlenmektedir. Çocuklar belirli bir yaştan itibaren isteklerini bilinçli olarak ifade etmeye başlıyorlar ve bu isteklerinin anne – baba tarafından kabul gördüğünü anlıyorlar. İlerleyen zamanlarda çocuklar isteklerini hep yükseltilere çıkartıyorlar. Çünkü onların da bilinçaltılarında “ne istersem yapıyor” düşüncesi olduğundan belli bir zaman sonra çocuklarda “doyumsuzluklar” gözlemleniyor. Bu durum neticesinde çocuklarda “azla yetinememe” “doyumsuzluk” gibi olumsuz davranışlar oluşmaya başlıyor.

Ebeveynlerin ne yapması gerekir?

- Ailenin ilk olarak, çocuğa alınan bir şeyin aslında bir emek ve para karşılığı alındığını öğretmesi gerekir. Böylelikle, çocukta sahip olduğu şeylerin değeri daha fazla olmuş olur.
- “Hayır” kelimesine alıştıran ve o kelimeyi duyduğunda farklı davranışlara girmesini engellemeye çalışın. Ayrıca “hayır” kelimesinin onun algıladığının aksine kötü bir şey olmadığını ve gerektiğinde başkasına da “hayır” diyebilmesini öğretmelisiniz.
- Sabır etmeyi ve beklemeyi çocuklarınıza öğretin. Beklemek hayatın bir parçası ve ailenin bunu çocuğa küçük yaşlarda aşılması gerekir. Örneğin, siz bir işle ilgilenirken çocuğunuz sizden bir şey istediğinde, ilk önce kendi işinizi bitirin ve ondan sonra çocuğunuzla ilgilenin.
- Çocuğun yaşına ve yapısına göre ona sorumluluklar ve işler verin. Böylelikle çocuk, bir şey elde etmenin kolaylığına alışmamış olacaktır.
- Yaşamın zorluklarına karşı kendisinin mücadele etmesi gerektiğini öğretin. Eğer her zorluk karşısında ebeveyn olarak yardım ederseniz ilerleyen yıllarda güçsüz bir birey olarak yetişecektir.

- Çocuğunuza azla yetinmesi gerektiğini öğretin. Çocuk kendi dünyasında azla mutlu olmaya zamanla alışmış olacaktır. Azla yetinmeyi öğrenmesi için sahip olduğu şeylerin çok olmaması gerekir.
- Takdirin ve ödölün dozunu iyi ayarlayın. Çocuk, yaptığı olumlu bir davranış veya derslerindeki başarıdan sonra gerektiğinden fazla takdir görürse bu çocuğa olumsuz yansır.
- Son olarak, çocuğunuzla sürekli iletişim halinde olun ve onun istediği bir şeyi hemen kestirip atmak yerine orta yol bulmaya çalışın.

Anne- baba olarak yapacağınız en önemli adım, aldığınız karara sadık kalabilmektir. Ebeveynlerden biri çocuğa “hayır” dediğinde diğer ebeveyn “evet” dememeli. Eğer birbirinden farklı tavırlar sergilenirse, otorite bozulur ve çocuk kaygı yaşar.